

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 274/2018
25.01.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Лидије Ђукић, председника већа, Божидара Вујичића и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Јасна Јовановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Лидија Милосављевић, адвокат из ..., ради измене одлуке о одржавању личних односа са малолетним дететом, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 331/2017 од 23.08.2017. године, у седници већа од 25.01.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 331/2017 од 23.08.2017. године и пресуда Основног суда у Нишу П2 1752/2017 од 06.04.2017. године, па се начин одржавања личних односа (виђања) између туженог ББ из ... као оца и малолетног ВВ из ..., уређује на тај начин што ће отац малолетно дете у прва три месеца од пријема ове пресуде виђати једном месечно и то сваке прве суботе у месецу од 10,00 до 14,00 часова у просторијама Центра за социјални рад у ... уз надзор овлашћених лица Центра, а после тога отац ће дете виђати сваког првог и трећег викенда у месецу у времену од суботе у 10,00 часова до недеље у 18,00 часова, с тим што ће се преузимање и враћање детета тужиле вршити испред куће у којој она живи са малолетним дететом све под претњом извршења.

На начин наведен у ставу првом ове пресуде мења се пресуда Основног суда у Нишу П2 1740/11 од 06.09.2012. године.

Свака странка сноси своје трошкове.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 1752/2017 од 06.04.2017. године, лични односи између малолетног ВВ са оцем ББ одвијаће се у прва три месеца рачунајући од дана правноснажности пресуде једном месечно и то прве суботе у месецу од 10,00 до 14,00 часова, тако што ће се преузимање, виђање и враћање детета одвијати у Центру за породичну психотерапију и у присуству стручних лица, а након истека прва три месеца виђања малолетног ВВ са оцем би се одвијало сваког другог викенда у месецу почев од 10,00 часова у суботу до 18,00 часова у недељу, на други дан државних и верских празника, на дан крсне славе оца, половину летњег и половину зимског

распушта, тако што би се преузимање и враћање детета одвијало испред куће у којој дете живи са мајком, те се утолико мења правноснажна и извршна пресуда Основног суда у Нишу П2 1740/11 од 06.09.2012. године. Одлучено је и да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 331/2017 од 23.08.2017. године одбија се као неоснована жалба тужиље и пресуда Основног суда у Нишу П2 1752/2017 од 06.04.2017. године, потврђује.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је тужиљина ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, нити повреда поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју ревизија указује јер то што другостепени суд није прихватио жалбене наводе тужиље већ је потврдио првостепену пресуду не може се сматрати битном повредом одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, брак странака је разведен пресудом Општинског суда у Нишу П 4852/2005 од 25.05.2006. године, а старатељство над малолетним дететом странака ВВ, који је рођен ... године, је поверено мајци и одређен је модел виђања малолетног детета са оцем, а та одлука је касније измењена пресудом Основног суда у Нишу П2 1740/11 од 06.09.2012. године. Од развода брака малолетни ВВ живи у заједници са мајком, овде тужиљом и дедом по мајци, док са туженим оцем уназад шест година скоро да није у контакту односно немају добру емоционалну комуникацију. Односи између бивших брачних другова су дубоко поремећени, немају комуникацију, што се веома одражава на малолетног ВВ, а он и не жели контакт са оцем. Међутим, по процени органа старатељства у интересу је малолетног детета да постепено успоставља односе и да се виђа са својим оцем те је о начину тог успостављања контакта орган старатељства и дао одговарајући предлог, који је у складу и са мишљењем вештака медицинске струке из вештачења које је у поступку обављено. Сматрајући да ранији модел одржавања личних односа између оца и малолетног детета, који је успостављен судском одлуком из 2012. године није у најбољем интересу малолетног детета тужиља је у овој парници тражила да се тај модел измени односно да се број виђања оца и детета смањи.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови су нашли да је у најбољем интересу малолетног детета да контакт са оцем успостави постепено у прва три месеца, а након тога да се то виђање одвија редовно на начин како је то наведено у првостепеној пресуди.

Полазећи од начела из члана 6. став 1. Породичног закона да је свако дужан да се руководи најбољим интересима детета у свим активностима које се тичу детета, исти закон у члану 61. утврђујући права детета прописује да дете има право да одржава

личне односе са родитељем са којим не живи, а то право се може ограничити само судском одлуком. Дефинишући смисао родитељског права закон у члану 67. прописије да је родитељско право изведено из дужности родитеља и да постоји само у мери у којој је потребно за заштиту личности права и интереса детета. Отуда у складу са наведеним треба тумачити и одредбе закона из члана 68. о праву родитеља да се стара о детету у смислу његовог учешћа у чувању, подизању, васпитању детета и слично. Дакле, све наведено показује да је интерес малолетног детета приоритетан у одлучивању у свим питањима па и начину одржавања личних односа између туженог и малолетног детета у овом случају, а са чим су сагласни сви учесници поступка. Међутим, најбољи интерес малолетног детета се мора сагледавати према околностима које су присутне у тренутку када се о неком праву детета одлучује, а у сагледавању тог интереса суд треба да прибавља мишљење и стручних установа, органа старатељства пре свега. Брак странака је разведен 2006. године када је малолетно дете имало 3 године и од тада дете живи са мајком. Без обзира што су неколико пута доношене судске одлуке којима је уређиван начин виђања између оца и малолетног детета то у пракси није примењено и заживело, односно дошло је до тога да отац углавном дете није ни виђао. Таква ситуација се у једном моменту још више погоршала одређивањем привремене мере од стране суда којом је потпуно обустављено виђање оца и детета. Не улазећи дубље у разлоге садашњег стања, у коме дете које је на прагу 15 године живота не жели да виђа оца и има психичке проблеме при сваком сусрету са њим, при чему се улога мајке у стварању такве ситуације не сме занемарити, и обављено вештачење и изјашњење органа старатељства показују да најбољи интерес малолетног детета није да се контакти са оцем прекину, али да јесте да се они редукују и сведу на мању меру од начина како је то одређено претходном одлуком. У том смислу, тужила основано у ревизији наводи да нижестепеним одлукама није постигнута сврха односно није изражен најбољи интерес малолетног детета тим више што те одлуке и нису засноване на предлозима вештака, односно органа старатељства. Наиме, као што је наведено и вештаци и орган старатељства предлажу да се виђање редукује, да у почетку буде једном месечно, а касније евентуално више пута. Полазећи од тога да ранији модел одржавања личних односа између оца и малолетног детета није реализован без обзира на поступке извршења па и кривичне поступке који су вођени према мајци малолетног детета, а узевши у обзир мишљења органа старатељства, овај суд налази да су се стекли услови за преиначење нижестепених одлука на начин како је то наведено у овој одлуци.

При свему томе, цењени су и наводи ревизије да је првостепени суд пропустио да у конкретном случају прибави мишљење малолетног детета, а да је био дужан да то уради, с обзиром да је дете старије од 10 година, али суд налази да се ти разлози ревизије не могу прихватити јер право детета да учествује у поступку у конкретном случају није повређено радњом суда пошто су и школски психолог, па и сама тужила били против саслушања детета пред судом у ситуацији када је иначе дете суду приступило. Све наведено су разлози због којих је одлучено као у изреци на основу члана 416. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Лидија Ђукић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић